

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 6 kr-éval
számlitvának.

Sans phrases.

Debreczen, november 29.

Különböző oldalról hallhatók hangok, melyek az imént elhangzott trónbeszéddel foglalkozva, igazolhatatlannak találják, hogy a korona e megnyilatkozásában munkaprogram, frázis és minden körülírás nélkül csakis munkaprogram foglaltatik.

Ez az ország már elég frázist hallott és a korábbi kormányok statisztikai gyakorlatainak korábbi trónbeszédék művészileg esztergályozott szó és mondatképzéseinek alig volt igazi tartalmuk, a szivekre és keblekre voltak azok számítva. A józan, bíráló elme kivetkőztette sallangjaikból a czifra frázisokat és a statisztikai mutatóványokból nem maradt más, mint az üresség, a tartalmatlanság szorongató érzése.

Báró Bánffy miniszterelnök sem a szivhez, sem a kebelhez nem appellál. Ő nem az az ember, aki a magyar nemzetnek egy szépen festett tányéron szépen elrendezett frázisokat szolgál fel és a népnek, mely anyagi jóléteért küzd és a kenyér után kiált, tojáshabból vert omelettet nyújt, amely csak egy pillanatra készül, aztán semmivé lesz, vagy pedig

alaposan elrontja rusztikus gyomrát annak, akinek szánva van.

Sans phrases. A trónbeszéd programot foglal magában és a legélesebb elmét hívja ki a bírálatra. Egészséges tervekkel szolgál és biztossággal megmondja, minek kell történnie, mi hasznos és mi szükséges. Házi koszt, egészséges és erős házi koszt, amely ellehet az inyosiklandozó fűszerek nélkül. Sőt el kell lennie, hogy az egészsnek hatása veszendőbe ne menjen. E trónbeszében Szent István koronájának viselője ezt az utasítást adja: „Menjetekek és dolgozzatok!” A nép a sok beszédétől, az üres frázisoktól megcsömörlött. Dolgos parlamentet akar a nép látni, szorgalmasat a munkánál. A mulatság, az áldástalan vitatkozás, szóharcz, botrány és dulakodás sok, nagyon sok pénzébe kerül az országnak s nincs belőle semmi, de éppen semmi haszna.

A trónbeszéd azért volt oly egyszerű, hogy tudja meg az ország, mi a törvényhozás szándéka minden téren és mit nyújt a kormány kezdeményezése és azért sorolta fel csak egyszerűen az összes programpontokat a trónbeszéd és jelölte meg a nemzet, valamint annak parlamentáris kép-

viselete számára a sok elkerülhetlenül szükséges alkotást. A parlamentnek fel kell ismernie ebből, hogy kevés ideje marad a sok beszédre, hogy sokat kell dolgoznia és keveset szabad lármáznia.

A szép stilusu trónbeszédék a politikusoknak és a diplomatáknak valók. A legújabb frázis nélkül való trónbeszéd a nép számára készült és az egész országban osztatlan nagy örömet keltett.

— **Belföldi hírek.** (A főrendek külön felirata.) Politikai körökből azt jelentik, hogy a főrendiházi ellenzék külön feliratot fog javaslatba hozni, melyben a katolikus püspöki kar is jelezni fogja a maga álláspontját. — (Az agrár párt akciója.) Az agrár párt hangoztatott akciója nem marad el, mint az legutóbb a gazdaszövetségi gyűlés harározataiból nyilvánvaló. Ezen az ülésen, melyen Károlyi Sándor gróf elnökölt, a széles mederben megindítandó mozgalom programját a következőkben állapították meg. Heti lapot adnak ki ezen kívül néplapot is szerkesztenek; a vidéken felolvasásokat rendeznek, gyűléseket tartanak, választmányokat alakítanak. — (Pac.) Vaszary Kolos hercegprímás támogatva hű társai által, különösen Császka György kalocsai érsek és Fehér Ipoly panonhalmi főapát által, legutóbb a püspöki konferenzia alkalmával ismét fényesen érvényesítette jellegjét. Ő eminenciája a püspökök ér-

TÁROZÁ.

Felhők.

Barnahátu felhők
Világjáró népe
Megáll ablakomnál
Szives köszönésre.
„Van-e izeneted,
Arra megyünk épen?”
„Ne szóljatok semmit,
Fájna neki, érzem,
Az én izenésem . . .”

De mégis, ha kérdi:
„Él-e, mikor látom..?”
— Mondjátok: meghaltam
Őszi hervadáson . . .
Hogyha szavatokra
Könny gyűl kék szemébe:
Mondjátok, hogy élek,
Szerelemtől égve,
Écte, csak ő érte!

Ha hiába vártok
Kérdő szavára:
Sírjatok egy könnyűt,
Némán, szóltan állva,
Áldott lábnyomára . . .

Erdőszáda.

Sátrány Lajos.

A fészekből.

III.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tározája. —
Irta: Koncz Ákos.

Emlékszel-e, midőn annak az édes boldogságnak szálait szövögettük, mely most egész valónkat fogva tartja? Soká, nagyon soká készült ez a boldogság s szálait sokszor öntöztük a kétség könyeivel. Néha-néha borusabb óráinkban azt hittük, hogy nem lesz a mi boldogságunkból semmi, Elmulik, eltűnik ez is, mint annyi ábránd és annyi álomkép. Majd ismét reméltünk. Te biztattál, jóságos tekinteted újra bizni tanított s végre is győztünk. Az akadályok lehulltak, jó embereink érdeklődő szeretettel látták, hogy két sziv igaz szeretete győzedelmeskedett mindenben.

Ha elgondolom azt a sok reményt, majd ismét kétséget, örömet és fájdalmat, melyet átéltünk, százaszorosan áldom a gondviselést, hogy nekem adott. Küzdelem nélkül nincs győzelem s ha a boldogságot nem kell fárasztóan keresnünk, nincs is annak értéke előttünk. Oly jól esik arra az időre gondolni, midőn egymásután láttuk legapróbb reményeinket teljesülni. S mikor mind beteljesült, mikor az

álom valóra vált s mikor a szentelt ivenk alatt kis kezedet kezembe helyezte a vallás szent szava, akkor éreztem, hogy egy új világba léptem, mely felett a te szived a királynő. Nem tagadom, elfogadtam, midőn az esküt elrebegettem. Ne osodáld gyöngeségemet. A fa is meghajlik édes gyümölcsének terhe alatt. Így voltam én is. Küzdelmünk, szomorú óráink, kétségeink után, melyek mind eltűntek lelkemből a boldogság édes terhe szállt a szivemre s ez tett elfogodottá. Te reszkettél a boldogságtól s szived remegett, mikor a női fönség utólérhetlen bájával kimondtad azt, hogy szeretsz. Hallottam a szived dobogását, mintegy ezüst harangot kivivott győzelmünk felett örömet hirdetve. És én? egy fohászt küldtem a Gondviseléshez, ki sorsunkat intézi és éreztem, hogy ez a fohász áttörte az eget és eljutott ahhoz, ki szivünket mindenható akaratával egymáshoz kötötte.

És e naptól kezdve szines, napsugaras az én életem és szivem derült, megelégedett, mint azé, ki hozzászpedés után kincset talált. Gazdagnak érzem magam, szereteted boldogít s a kis kör betölti vágyamat. Mit bánom én, ha künn az élet zajában eszik is egymást az

tekezetének egy olyan határozata mellett foglalt állást, mely nem fogja eltéveszteni békitő hatását a hazai papságra és egy külföldi megkeresés elutasítása által esztanósan bebizonyította, hogy a magyar klérus tisztán nemzeti és hogy nem jó a már közlő felekezeti békét békétlenkedő magatartás által elriasztani és veszélyeztetni. Az osztrák püspöki kar ugyanis panaszt emelt a miatt, hogy a magyar állami anyakönyvvezetők működése ártalmára van sok osztrák egyházi érdeknek és számos házassági akadályt és késedelmet okoz. Kéri a magyar püspököket, hogy e visszaságok megszüntetése végett lépéseket tegyenek. A fentnevezett egyházfejdelmek kezdeményezésére a konferenzia nem tett eleget a megkeresésnek és ezáltal a béke érdekében mellőzött egy olyan felszólamlást, mely alkalmas lett volna új anyagot szolgáltatni áldatlan összeütközésekhez.

Művészet és üzlet.

(A színházi bizottság és a direktor figyelmébe.)

A debreczeni színházi bizottság szombaton délután tartott ülésében Komjáthy színházi bizottság bejelentette, hogy most szerkesztés alatt van a debreczeni színházi társulatát és hogy december 10-ére az új névsort be is terjeszti.

Hát mielőtt a névsort látnók és az illetékes bizottság kimondaná véleményét, legyen szabad nekem, a ki régóta bérlet vagyok és figyelemmel kísérem a színház ügyeit, egy néhány szerény megjegyzést előzőleg megköszönnöm.

Régi tapasztalatok, saját érdekem és a jelenlegi derék direktor iránti jóakarát ösztönöznek arra, hogy elmondjam az alábbi következőket. És hogy ezt épen most teszem, indít rá főképp az a körülmény, hogy a szerződés most folyik s a kiszivárgott kombinációkat a leginkább érdekelt helyen, a bérlet köreiben, napról-napra pertraktálják.

Nyilvánvaló dolog a nagy összegű bérletből és a folytonos telt házából, hogy régi idők óta nem volt Debreczenben olyan érdeklődés a színház iránt, mint az idén.

Okai ennek természetesen a jóhir,

mely a direktort és társulatát megelőzte és azután a megfelelő, szabatos előadások, melyekről közönség és sajtó, itt-ott ugyan egy kis kifogással, folytonos elismeréssel nyilatkoznak.

Jelenleg tehát van jó társulatunk, van a színházban mindig nagy számú közönség, a milyen ma egyetlen vidéki színházban sincs.

Pedig hogy a társulatnak nincs sok művészi ereje, az tény; a drámai tagok közül a direktorpárt és nehányat még kivéve, többnek előadása semmitmondó, szintelen. Az operette rész erős, jó, a milyen megint nincs a vidéken. Főerőssége természetesen Ruzsinszky, a vidék legszebb énekü, legtisztább hangú primadonnája, ki Réthy Laurát, a szegedi primadonnát kivéve messze kimagaslik a többi vidéki énekesnők legtöbbszörre rikácsoló társaságából.

Hol a primadonna? kérdezte két év előtt a közönség. Hol a primadonna? kontrázott bele a sajtó és Ruzsinszky bübajos énekével a közönség lelkes elismerése mellett vágta ki Tiszayt, a ránézve már-már válságossá lett primadonna kérdésben. És azóta zeng nekünk nagy operettekben, operákban, szívhöz szóló hangján, melyről a legmelegebb dicsérettel emlékezik a fővárosi és helybeli sajtó és dicsőít az a közönség, mely már hallotta. Mellette a kitünő, ügyes soubrettek Kaposi és Szende, a pompás alténekesnő Kállay Lujza, a szép hangú baritonista Békési, a viszonyokhoz mérten elég jó tenoristák Nagy Imre és Bejezi, hozzájuk Rubos és többen, akik megfelelően énekelnek. Szóval itt a társaság kifogástalan.

Az első évben, a beköszöntőre, — mondom most nyomtatékkal.

De kérdem, vajon hogy lesz a második szezonban?

Sok szomorú tapasztalat mutatja, hogy Debreczenben az ideérkező új derektornak első évben jól ment s már a következő szezonban gyéren látogatták előadásait.

En azt hiszem megtalálom az okokat, ha ott keresem, hogy a jobb erőt a hozott társulatnak a második évre rendszeren elszerződnek. Elszerződnek pedig azért,

mert debreczeni színésznek lenni előnyös ajánlólevél s másfelé szívesen szerződtek magasabb gázsira. A direktor, a ki az illetőből debreczeni színészt csinált, nem hajlandó mindig magasabb gázsit fizetni neki s a tag megy.

Eddig, mint hallom, ilyen okokból mennek Kaposi, Szende, Szilágyi Vilmos stb. Többen a főváros felé aspirálnak.

Igy a direktor most már csak gyöngébb tagokat hozhat az elbocsátottak helyébe, mert a fővárosi színházak a vizsgált szerződésük után még megmaradt vidéki színészek javát folyton szedik magukba. A szerződéseikkel megbízottak szerzte járnak az országban.

Igaz, hogy ez előny a színházvezetőkra, különösen azokra, a kik nem tekintve egyébire, mint zsebköze, a lehető legolcsóbban összeszedett társulattal ugyanolyan pártolást és elismerést akarnának, mint a milyen azelőtt a sokkal erősebb, jobb társulattal. Mert az ilyen direktorok, ha a névsor bemutatásánál a színházi bizottság kifogásolja azt, azzal állanak elő, hogy: *Hjah kérem nincs jobb.*

Tavaly panaszkodott előttem a vidék egyik legjobb énekes, hogy nem kap szerződést. Irtam — ugymond — a vidék elsőrendű direktoraihoz s 220 frtot kértem havonta, holott ezelőtt 250 volt. Mind-egyiktől azt a választ nyertem: Szeretném, ha nálam volna, de én 160 frtból kettőt kapok arra a szerepre. Köztünk legyen mondva, a kettő együtt nem ér ugyan egy hajtófát, de hát olcsóbb és a közönség megszokja azt is. Ha őt szerződtem, csak a közönséget kaptam el, mert ő a többi gyöngé közül nagyon is kiválnék s a publikum aztán önhöz méltó jobbakat követelne. Ez ratio.

Ugyanesak az a színész beszölte, hogy hallott a vidéki színházvezetők olyan hallgatólagos megegyezéséről, hogy drága tagokat egyáltalában nem szerződtenek, mert hiszen ugyanazt a szolgáltatást megteszi egy sokkal kevesebb igényű is. Szóval az elv náluk: *olcsó is, jó is.*

Nem akarjuk azzal gyanúsítani Komjáthyt, hogy az ilyen direktorok közé tartoznék, hogy a második évben ilyen elvekkal szerveznék társulatát. De mondhatjuk, hogy nagyon rosszul is számítana az

emberek? Az én otthonom, melynek te vagy az örögyala, nem ismer átkos szenvedélyt, gyűlöletet. Csöndes, zajtalan élet ez, telve az élet apró örömeivel, melyeknek tartósságát biztosítja szerelmünk. Nálunk minpig verőfényes az idő s legfeljebb csak akkor borulunk el, ha arra gondolunk, hogy valamint minden, ugy a mi boldogságunk is ketté török végfalálunknál: a sírnál. De ebben is az vigasztal meg bennünket, hogy akik szeretnek, azok egymás részére nem halnak meg soha, mert a halál által megszakított szerelmük lejár a sirba is és fényt szór a hideg hantokra.

De ne beszéljünk erről. Töröld le könnyeidet, A jó Isten még soká megtart bennünket egymásnak. Talán még messze van a mi esténk s életünk alkonyáig még sok boldog percet imádkozhatunk le egymásnak. A boldogságot megérdemeljük, hisz sokáig álltunk kétség és remény között. S ha igaz az, amit én is hiszek, hogy tőrök-e a mennyek országa, ugy ezt a földön elértem azt a boldogságot, mely két lélek egységén épült fel.

Szerelmed ezután is mellettem lesz, ugy-e édesem? Érted fogok dolgozni,

küzdeni. Szerelmed napja világosságot fog gyujtani agyamban s általam papírra vetett betűkbe melegséget fog önteni a lelkedből kisugárzó jószág. Most is itt ülsz mellettem. Kis madarad csicseregve száll válladra és talán éppen ami boldogságunkat zengi. Jó anyánk meg öreg székében olvasgatja a világ folyását s olykor-olykor felsóhajt azok felett, miket az njságokból kiolvas. De csakhamar leteszi olvsmányát, pápaszemét s az édes anyai gyönyörrel néz bennünket, bohó fiatalokat. Eszébe jut ifjusága, mikor ő is szeretett mikor még neki is volt egy bálványa, egy kincse, melytől megfosztotta őt a szeretet szent kötelékét sem kimélő halál. A fájó emlékeknél könyő jó szemébe, letörli az emlékezés drága gyöngyeit, ajkai megmozdulnak és mi úgy látjuk, mert megérzi azt a szeretet, hogy a mi boldogságunkért imádkozik.

Áldjameg az Isten őt is, meg imádságát is...

Emlékszel-e midőn a napokban együtt olvastunk a Longfellow gyönyörű versét: *A lábas óráról*, melynek refrénje így hangzik: *soha többé — mindörökké.* Te elgondolkoztál e mély ér-

telmü szavakon s kérdőleg néztél reám. És én megértettelek. Odavontalak szelíden keblemre és így szóltam hozzád: *soha többé — mindörökké.* Soha többé ne is merjük a bánatot és szeressük egymást mindörökké. Hiszen a boldogságot ugy is csak azok méltányolhatják, kik nehezen, fásztó küzdelem után jutottak hozzá.

Oly jól érzem én magam itthon e kis fészekben, melyet a te lelked finomsága és gyöngédsége puhává és enyhévé tesz. Örvendek, hogy te sem óhajtasz csillogni a nagy világban s beéred e kis fészek apró örömeivel. Jól teszed. Addig- vagy boldog csak, míg a kör, melybe tartozol, ki tud elégiteni. Jaj annak a nőnek, ki otthonában nem találja fel boldogságot és övéi idegenek reá nézve. Annak az élete lehet bár csillogó, szereplése lehet vakító, de midőn fásztó utjairól családjához tér, kietlennek és szomorúnak találja otthonát. Mert igaz az, hogy a külső világ sohasem pótolhatja azt a boldogságot, melyet önlelkünkől kiűztünk.

Legyen ez az otthon neked ezután is az, ami nekem: világod... boldogságod...

esetl
igén
lyet
frt b
érték
kass

rako
zójén
spek

zük
mez
a T
dirl
virág
meg
sula
talt
kezd
üres
házi

is, h
kiko
tago
tarts
kike
hely
hog
géb
term
nivo

van.
spór
bizo
bele
a kö
gese

várja

néjú
rült
előtt

meg
kitün
men
pekr
jatsz
jobb
sel é
ság,
anna
ham
sen
tetts

évbe
nyib
szer
nyös
Szok
szere
lunk
nem

szere
téká

kelt,
igyek
néha

vessé
miért

Mikl
(Mar
megf

előad

esetben, mert a debreczeni közönség, nagy igényű, csak jóhoz szokott közönség, melyet a mint látszik meg is fizet. (20,000 frt bérlet, 5000 frt subvenzió, 5000 frt értékű egyéb járulmány és a busás napi kassza.)

Közönségünk tehát legfőbb téli szórakozási helyére, kulturánk egyik tényezőjére, a színpadra a stréberkedést, a spekulációt betolakodni nem engedi.

Még egyszer mondom, nem tétélezük fel Komjáthyról ezeket, csak figyelmeztetni akarjuk. Intő például hozzuk fel a Tiszay esetét, aki három évi itteni direktorkodása végén azt hitte, hogy a virágvasárnaptól május 1-ig terjedő időt megussza a már Miskolcra tervezett társulatával is. Láttuk az eredményt, tapasztalta ő maga keservesen. Az első estétől kezdve az utolsóig kongott a színház az ürességtől. Mintha nem is lett volna színházi publikum Debreczenben.

Ova intjük tehát a saját érdekében is, hogy ne hozzon ide más társulattól kikopott, vagy régebben innen levetett tagokat, az olesóság elve szerint, hanem tartsa meg társulatának azon tagjait, a kiket itt szeret a közönség, a távozók helyébe megfelelőket szerződtessen, ne hogy a legjobbak eleresztésével a gyöngébbek alkalmazásával társulata a volt természetesen kisebb igényű, győr-soproni nivóra degredálódjék.

Legyen olyan jó társulata, mint most van. Ne akarjon egyszerre a társulaton spórolva hirtelen meggazdagodni, mint bizonyos direktorok, de akik rendesen beleveztenek a spekulációba. Meglássa, a közönség hálás lesz iránta s tisztességesen honorálja.

Színügyi bizottságunk érdeklődve várja az új névsort. Sokadmagammal én is.

Bérlő.

Színház.

(P.) Szombaton Millöcker szép zenéjű operettje „A Boszorkányvár” került színre közepes számú közönség előtt.

Szende Anna (Coralie) a színpadtól megszokott opera énekesnő szerepében kitűnő alakítást nyújtott. Élénk temperamentuma őt az ilyen excentrikus szerepekre predestinálja; hanem aztán meg is játsza a maga szerepeit úgy, mint senki jobban. Kitűnő tulajdonsága, hogy izléssel és csinnal öltözködik, mely tulajdonság, párosulva egyéni kedvességével oka annak, hogy őt a mi közönségünk olyan hamar megszerette. Szép hangjával ügyesen bánik s könnyedén, minden erőltettség nélkül énekel.

Oszintén sajnáljuk, hogy már a jövő évben megválnék társulatunktól, a menyinyben a jövő idényre Makó társulatához szerződött Szegedre, a honnan sokkal előnyösebb szerződést ajánlottak fel neki. Szokva vagyunk hozzá, hogy a kit megszeretünk, hosszabb ideig marad nálunk és sajnáljuk, hogy az igazgatóság nem kísérelte meg őt maradásra bírni.

Békéssy Gyula (András) a bojtár szerepében élénk tetszést aratott ügyes játékával s szép énekével.

Sz. Nagy Imre (Józsi) szépen énekel, csak azt ajánljuk, hogy a prózáját igyekezzék érthetően hangsúlyozni, mert néha alig lehetett megérteni beszédjét.

Kapossy Józsa (Verus) szokott kedvességével játszott s szépen énekel, miért is sok tapsot nyert jutalmul.

Szilágyi Vilmos (Lamotte) Sziklay Miklós (Kányaváry), Kállay Lujza (Marcsa) és a többi közreműködők is megfelelő alakítást nyújtottak.

*

Vasárnap délután, gyermek és nép-előadásul: „A szultán” került színre és

pedig kénytelenek vagyunk kijelenteni, olyan gyenge előadásban, a melyet alig láttunk még e színidéutyben.

Különbö is már adtunk kifejezést azon nézetünknek, hogy az operetteket nem tartjuk megfelelőeknek gyermek és népelőadásokra; elmondtuk azt is, hogy miért? Most még csak azt adjuk hozzá, hogy ha már a délutáni előadásokat meg akarjuk honosítani színpadunkon, nem szabad azt megkülönböztetni más előadásoktól az által, hogy a színre kerülő darabot csak úgy felében, nagy kihagyásokkal adják elő.

Ez történt a „Szultánnal” is, melynek jó harmadát kihagyták. A mit ki nem hagytak belőle, annak egy részét csak markirozták, mintha nem is komoly előadást, hanem csak egy főpróbát histunk volna.

Ez az eljárás bizony nem alkalmas arra, hogy a délutáni előadások iránt az érdeklődést felkeltesse s bizonyára nem felel meg az igazgató intenciójának sem.

B. Ruzsinszky Ilona (Szelim) talán az egyetlen, ki komoly igyekezettel játszotta meg szerepét. Gyönyörűen énekel — csak kár, hogy énekszámából több kimaradt.

Kaposi Józsa (Roxeláne) és Kállay Lujza (Délia) szintén szépen énekeltek s ügyesen játszottak.

Sziklay (Bimbasi) Vágó (Bülbül) Beczkóy (Ali) elég mulatságos alakok voltak s mókáikkal derűtséget keltek.

*

Vasárnap este „A vigéczek” című bohózat inkább mint életkép került színre telt ház előtt.

Ezt a darabot — illetve előadást — meg az a fátum érte, hogy Molnár Rózsika (Szidi) közvetlen az előadás előtt oly rosszul lett, hogy csak az első felvonásban játszhatott s azontul ő nálánélkül ment az előadás. A közreműködők ügyességét dicsérik, hogy a hiány nem volt nagyon észrevehető.

Kis Irén (Melanie) Kaposi Józsa (Gizi) Kállay Lujza (Fanny) a szokott kitűnő alakítással értek el nagy hatást s nyertek sok tapsot és kihívást. Jók voltak a vigéczek is mindannyian s a vigécz indulót meg kellett ismételnök.

A távollévő Komjáthy helyett Alfréd Deézi Alfréd játszotta, kit még egyszer sem láttunk nagyobb szerepben, pedig úgy látszik, ügyességéhez csak a gyakorlat hiányzik, hogy jó szerelmes színész váljék belőle.

Az előadás különben jó volt s a közönség kitűnően mulatott rajta s épen nem fukarkodott az elismerés nyilvánításában

* „Páros bérlő” tegnapelőtti panaszára, batorokodom a következőket kinyilatkoztatni. — Statisztikai adatokkal igazolhatólag mai napig 48 bérletes előadásunk volt. Ezek közül megfelelő számú, tehát 24 esik a páros, 24 a páratlan bérletre. Műfaj szerint az előadások következőleg oszlanak meg: kapott a: Páros, Páratlan: Drámát és tragédiát 5. 3. Színművet 4. 3. Népszínművet 1. 2. Operett 10. 11. Vigjátékot 2. 2. Bohózatot és életképet 2. 3. E kimutatás bizonyítja, hogy a drámát kivéve, a két bérlet között a különbözet a műsor beosztására nézve, jelentéktelen; a menyinyben pedig mutatkoznak kifogásolni való, az igazgatóság mindenkor figyelemmel lesz az egyensúly helyreállítására. E tekintetben tehát nem is „elnézést”, hanem némi türelmet kérünk, — végre is az idény elején vagyunk s félév alatt sokféle képen alakulhat a repertoir. Ami a vasárnapokat illeti, konstatáljuk, hogy 8 közül eddig 3 vasárnap esett a páros bérletre s ezeken Szer év, Mikádó és Vigéczek kerültek színre. Ugy hisszük, hogy e da-

rabok mindegyike tarthat igényt a bérletben való előadásra. — „Párosbérlő” abbeli kívánsága továbbá, hogy a pénteki bérletszünetes előadásokat vasárnap tartassuk, általánosságban két fontos okból teljesíthetetlen. Egyrészt, mert a pénteki előadások jobbadán a szegényebb sorsuak számára fentartott olesőbb helyáru előadások, — vasárnap meg bizony „jó nap” sőt feltétlenül a legjobb nap egész helyárukkal is, csak a magasabb rangú ülőhelyek nem kelendők (tehát épen a bérletek maradnának meg). Másrészt a m. t. közönség nagyrésztnek bizonyára kellemetlen volna az, ha a Csokonai-kör által — igen figyelmesen — pénteken megtartatni szokott nagy-érdekű estékkel gyakran esnek össze a színházi estéje. — A színház igazgatósága nagyon sok körülményt és érdeket kénytelen számba venni a műsor összeállításának nehéz munkájánál s méltóztatásuk elhinni, hogy intézkedéseiben első helyen szerepel az a kötelességi tudat, mely a n. é. színházi közönség igényeinek minél komolyabb ambícióval igyekszik megfelelni. — A távollévő igazgató helyett: Vidor Dezső, titkár.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Stthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. fővárosi jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

A debreczeni kir. járási bíróság szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárféléknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

— Személyi hir. Gróf Degenfeld József főispán ma este Budapestre utazik, hogy a főrendiház tárgyalásain részt vegyen.

— Hajduvármegye közgyűlése. Hajdu-megye törvényhatósági bizottsága téli rendes közgyűlését december hó 10-én tartja meg a vármegye-háza nagy tanács termében, gróf Degenfeld József főispán elnöklése alatt. A közgyűlésnek számos igen fontos tárgya lesz. December hó 5-én a számonkérésűk ülésük, 7-én pedig az állandó választmány készíti elő a közgyűlés elé tartozó tárgyakat. A közgyűlési bizottság 14-dikén tartja meg december havi rendes ülését.

— A városi tisztviselők nyugdíjjáruléka. A városi tisztviselők és alkalmazottak a nyugdíjintézetük fenntartásához fizetésük 1½%-ával járulnak évenként; ezenkívül megválasztásukat vagy kinevezetésüket követő első esztendőben fizetésük 10%-át

vonják le a nyugdíj pénztár javára. — E pénztár kiadásai fedezésére a házipénztár is évi 5000 frt szubvenziót ad; de sem ezek a járulékok, sem a nyugdíjintézet alapítójának kamatai s egyéb jövedelmei nem képesek fedezni a növekedő kiadásokat, amelyek a tisztujítás utánelőreláthatólag még inkább növekedni fognak. Ez a körülmény indította Szabó József főszámvevőt azon javaslat megtevésére, amelyben a tisztviselők és alkalmazottak járulékaiknak 3 százalékra való felemelését tartja szükségesnek.

— **Legációk apadása.** Főiskolánkból ember emlékezete óta ünnepkövet jár az erdélyi egyházkerületben fekvő szilágyszolnoki egyházmegye néhány egyházába. A gyakorlat nemcsak azon alapulhatott, mert e néhány egyház a régi Középszolnokmegyének Debreczen felől eső részén és így Debreczenből megközelíthetőbb helyen fekvőt, hanem valószínűleg visszavesethető a kezdet még arra az időre, a mikor a mai Szilágysármegye Tasnád felől eső külső része a tiszántuli egyházkerülethez tartozott s együtt volt a mai nagykarolyi egyházmegyével. A mint a Debr. Prot. Lap értesül, a legációt felmondó egyházak saját egyházkerületük oly értelmű határozatára hivatkoznak, melynélfogva az erdélyi egyházkerületben egy egyházközségnek sem szabad jövőre más egyházkerület tanintézetéből ünnepkövet kérni vagy elfogadni. A szeparatizmus bizonyos jellegét el nem tagadható intézkedés főiskolánk tanuló ifjait anyagilag alig érinti, mert a 6 elszakadó legációt végre is felette jelentéktelen kisdéd gyülekezetek alkotják. De megemlítjük, hogy éppen ezek a legációk adtak arra némi alkalmat, hogy az erdélyi egyházkerület egyházaival a debreczeni tanuló ifjuság (és megfordítva) érintkezzen. S ha az intézők tudták volna, hogy legközelebb tapasztalatunk szerint éppen a Szilágysárból Debreczenben tanuló ifjak szokták ezeket a kérdéses legációkat kiválasztani, akiknek ily módon alkalmuk nyílott legáció közben a szülei tűzhely meglátogatására: azért a kis anyagi előnyért, mely talán így az erdélyi tanintézetek ifjaira hárul, aligha kockáztatták volna saját fiaik erkölcsi előnyét. Most már a debreczeniekben volna a sor, hogy a tiszántuli egyházkerületben hasonló intézkedést tegyenek. Mert hiszen a tiszántuli egyházkerületnek igen nagy számu és nagy jövedelmű legációjába Sárospatakról jár ünnepkövet s némelyike egymagában fölér a tőlünk elszakadt 6 legáció összes jövedelmével.

— **Schlauch biboros aranymiséje.** Fényes egyházi ünnepnek lesz színhelye a jövő év május havában Nagyvárad. Ekkor üli meg Schlauch Lőrincz dr. biboros püspök 50 éves áldozásának jubileumát. — A biboros aranymiséjét a nagyváradai székesegyház most készült díszes főoltárán fogja mondani, melyet akkor használnak fel először egyházi funkciókra. A káptalan és az alsó papság pedig a miséhez szükséges 12 ezer forintba kerülő teljes felszereléssel lépi meg a főpapot. Ez összeghez a káptalan 8000 frtal járult, a többi négyezer forintot Danes János kanonok kezdeményezésére az alsó papság adta.

— **A honvédség köréből.** A király Lányi István őrnagynak a pomsonyi 13. honvédszázalagról a debreczeni 3-dik honvéd gyalogezredhez való áthelyezését elrendelte.

— **András napja.** Márk Endrét a tiszántuli ev. ref. egyházkerület és kollégium ügyészét ma névnapja alkalmából rendkívül sokan keresték fel vendégszerető házában. Ugy egyesek, köztük Kiss Áron püspök és a városi tisztikar tagjai, mint a különféle testületek küldöttségileg, megjelentek nála, hogy jó kívánságaikkal,

melyekhez mi is csatoljuk a magunkét, — üdvözlők közléteink és általánosan tisztelt, népszerű vezérlő alakját. Kedélyes András napot ültek Orosz Endrénél, Budaházy Endrénél, Tóth András szobrásznál is.

— **Esküvő.** Szöll Sándor, a Csokonai-nyomda és kiadó részvénytársaság egyik szorgalmas szedője, a Debreczeni Ellenőr töredelje szombaton délután esküdtött örök hűséget Tóth István helybeli iparos szép leányával, Eszike kisasszonnyal. Az egyházi esketést, amelyet az állami anyakönyvvezető előtt csüörtörökön polgári házasságkötés előzött meg, Szilágyi Imre ev. ref. segédlelkész végezte. Az esküvőt nászlakoma követte a völgyény édesatyjának házában.

— **A tisztviselők lakbéré.** A városi tisztviselők és állandó alkalmazásban lévő szolgák az új szervezeti szabályzat értelmében 1897. január 1-től kezdve lakbér illetményben is részesülnek. Az új szervezeti szabályzat idevonatkozó részének végrehajtásával a tanács van megbízva. Szabó József főszámvevő tegnap utasítást kért a tanácstól arra nézve, hogy a tisztviselők lakbérét január 1-től kezdve évenként előre, a szolgák lakbérét pedig havonta utólagosan való kifizetésre előirathassa.

Kiss Sándor. Egyszerű ravatalon fekszik Kiss Sándor, a szabadságharc egyik vitéz katonája, a debreczeni színház egykori intendánsa. Puritán módra egyszerű lesz, a milyen a ravatala s az ő feltűnést kerülő egész élete volt, — temetése is. Végrendeletében meghagyta, hogy a temetésnél kerüljenek minden hivatkozó pompát és cifra szertartást. Még azt sem engedi meg hogy deszka koporsója felettszínű beszéljenek, és énekeljenek és aggastyán bajtársai, az egyenruhás 48-as honvédek parádésan zászlósan kísérik utolsó útján, amelyen ő újra találkozni fog régi barátaival Teleki Sándorral és Vay Dániel gróffal.

A megboldogult tudvalevőleg Bém tábornok hadsegéde és mint ilyen a hadvezér egyik legkedveltebb embere volt. Csak azt nem tudtuk még biztosan kipuhatolni, hogy minő rangban küzdött végig a szabadságharcot. Azt, hogy ezredes lett volna több, ismerőse megegyeztetik. A szabadságharczbeli szerepléséről a következő érdekes epizódot elevenítik fel:

Midőn táborkarát Bem újra szervezte, Kiss Sándort őrnagygyá nevezte ki s rábízta a 2. középhadtest két székely huszár-századát. Később ezredessé nevezte ki s ebben a minőségben fontos katonai ügyben Szegedre küldötte. Kiss Mező-Berényben találkozott Petőfivel, ki Klapkával összeveszvé, lemondott tiszti rangjáról családjával Mező-Berénybe költözött.

— Mit csinál Bem, az én kedves vezérem? kérdezte tőle Petőfi.

— Várja őnt — felelte Kiss. — Hiszen épp ezért kerültem erre, hogy az öreg nevében őnt Erdélybe hívjam. Bizony-bizony nagy örömet szerez neki, ha visszamegy.

— Petőfi kérdőleg nézett feleségére.

— A merre sorsod visz, követlek — mondta az asszony csöndes megadással.

— Hát akkor megyünk, válaszolta Petőfi. S néhány nap múlva már Bem táborában volt.

Kiss Sándor nevét másodszer az által örökölte meg, hogy intendánsa lett a debreczeni színháznak, midőn az alig megnyitott új színház igazgatója Reszler megbukott és a város házi kezelés alá vette a színházat.

Az intendatura alatt nem kisebb erők működtek a debreczeni színházban, mint Huber Ida, Bercsényi, Vizváry, Tanner, Együd, Foltényi, Fekter, Rónay

Gyula, Odry Lehel, Vidor, Zöldy és Zöldiné és Toltényiné, a magyar színészet oszlopos tagjai, a kiknek nagyrésze később a nemzeti színházhoz szerződött. Ezek helyét Kiss Sándor nem volt többé képes hasonló tehetségekkel pótolni — s ezzel megkezdődött az intendatura virágzó korszakának hanyatlása. Blaháné is Kiss Sándor idejében tűnt fel, a ki szombaton este, a midőn a „Mária bátyja“ előadása közben a halál hírt meghallotta, ezeket mondotta a Magyar Hírlap munkatársának:

Nagyon megszorított ez a hír. De megszoríthat minden magyar színészt, mert hiszen az ő gyermekei vagyunk valamennyien. Gyermekeiként szeretett bennünket, akik ott működünk a színházban és gyermekeinek tekintette az ország minden komédiáját. Szegény, velem is menyit vesződött! Ha nem tette volna, talán már rég el is felejtettek volna. Lássa, olyan áldott jólelkű ember volt, amilyen csak az írásokban szokott szerepelni. Nem ártott soha a légynek sem, de használt — mindenkinek. — Amikor utóljára jártunk Debreczenben, Sárka meg én, már nagyon meg volt törve. Beszélni is alig tudott, de azért ott volt minden előadásomon és egész erejéből tapolt. — Amikor bucsuztunk tőle, tréfálkozva mondotta:

— No fiam, örülök, hogy fogott rajtad a tanítás. Aztán ne is felejtés el soha!...

Szegény öreg, hogyan is feledhetnélek el téged, a magyar színügynek legbuzgóbb pártfogóját.

Az ideális hajlamu Kiss Sándor igen sok tehetséget fedezett fel a művészetnek és irodalomnak. Ő segítette többek között az irodalmi téren tett első szárny próbálataiban Zöldi Mártont. Sok érdemet szerzett a debreczeni színházi nyugdíjintézet alapítása és gyarapítása körül is. A sportnak, különösen a lóverseny-sportnak nagy barátja volt. A debreczeni lóverseny-pálya és a lovar-egylet megalakulásában is nagy része van a már elhalt Semsey Lajossal és gróf Degenfeld Gusztávval együtt. Egy ízben hosszabb utazást tett külföldön. Késő véségében a kaszinó egyik szolgájának felesége gondozta és ápolta a garcon öreg urat odaadó hűséggel. Haláláról reá is hagyta minden vagyonát. Haláláról jó barátai adtak gyászjelentést, a mely szerint a megboldogult 77 évet élt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe ma délután.

— **A Gönczy-egylet központi bizottsága** holnap, december 1-én délután 5 órakor az Otthonban ülést tart.

— **A színházi bizottság ülése.** A város színházi bizottsága szombaton délután ülést tartott, a melyen jelen voltak Vértési István elnökön kívül Boczkó Sámuel, Ábrahám László, Márk Endre, Komlóssy Dezső, Szikszay Szabó és Szabó Kálmán jegyző. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása folytán felszínre került a színház tüzbiztosításának kérdése is, mint a melynek tanulmányozására Boczkó Sámuel és Ábrahám László a múlt gyűlésből kiküldettek. Ábrahám László fejlelte, hogy megbízatásukban nem járhattak el, mert a tüzbiztosítások már a kiküldő ülés előtt megtörténtek — és pedig tíz évre, a régi feltételek mellett. A biztosításokat Szabó főszámvevő esküdtölte, a nélkül, hogy arra külön írásbeli utasítást kapott volna. Ekként a múlt színházi bizottsági ülésen kifejtett és tervezett újabb biztosítási módoknak utja volna vágva, holt — mint Komlóssy Dezső mondta, — szükséges, hogy ilyen fontos kérdésben, mint a milyen a színház tüzbiztosítási kérdése is, a tanács meghallgassa az illő szakbizottságot. Márk Endre indítványozza, hogy a szerződést, — minthogy arra a kereskedelmi törvények vonatkozó intézkedése szerint joguk van, — egy év után

mondják fel a szélszerűbb díjtétel mellett újabb biztosítást eszközöljenek. A bizottság ilyen értelemben javaslatot tesz a tanácsnak. Az ülés tulajdonképeni tárgya Komjáthy színigagató kérvénye volt, a melyben a szubvencióból két ezer forintnak deczember elsején kiutalványozását kéri. A bizottság a kiadást javasolja. Komjáthy az iránt is megkeresi a színházi bizottságot, hogy őt, a máramarosszigeti színházi bizottsághoz intézendő ajánló átiratával a máramaros-szigeti nyári szinkör elayerésében támogassa. Kérelmének a bizottság eleget tesz. Jelenti végül a színigagató, hogy a jövő évi szerződéseket most eszközli s a teljes névsort deczember 10-ig a bizottság elé terjeszti. A bizottság ezt tudomásul veszi, de egyben utasítja az igagatót, hogy már jelenlegi társulatához sürgősen egy lyrai szerelmezt szerződtessen, mivel ez idő szerint olyan lyrai szerelmezzel, ki az itteni igényeknek meg tudna felelni, — nem rendelkezik. Az ülés ezzel véget ért.

— **Meggyilkolt kezele.** Ilyen ezimmet megirtuk szombaton, hogy a Csengeri féle istállóban a jászolban halva találták — *Kriszán Péter* 25 éves, nagy létai illetőségű legényt. Akkor reggel gyilkosságra gondolt mindenki mert a hatalmas életerős legény olyan hirtelen nem hallhatott meg. Ma reggel volt a közkórházban az orvos-rendőri bonczvizsgálat, amely a halál okául szívizélhűdést konstatait. *Kriszán Péter* epilepsziában szenvedett s e mellett mértéktelenül ivott s így osakis ennek következtében kapott szívizélhűdést.

— **Az öreg Pénzes bácsi.** Nagyon sokan ösmerték. Harmincznégy éven keresztül volt az ispotályi templom toronyóra s harangozója. 1862. jan. 1-én foglalta el állását s azóta hűségesen teljesítette harangozó kötelességét. Hosszas szolgálata közben soha egyetlen egyszer sem volt megdorgálva. A hűség és pontosság mintaképe volt. Tavasz óta azonban betegeskedett s november 30-án reggel esendesen elszenderült, ki oly sok éven át hívogatta az Ur házába a buzgó gyülekezetet. Hű szolgálta volt. Nyugodjék békével.

— A „Zion” betegsegélyző egyesület pénztára javára rendezendő táncestély tárgyában ma este fél 9 órakor az egyesület helyiségében értekezlet lesz, melyre a rendező tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Id. Polgári András temetése.** Szombaton délután helyezték örök nyugalomra a debreczeni törzsszökös polgári oszály egyik legnépszerűbb tagját, id. *Polgár András* volt városi bizottsági tagot. A temetésen a nagyvezáru rokonságon kívül nagyon sokan voltak jelen a közönség sorából. Ott voltak gróf Dégenfeld József főispán, Simonffy Imre polgármester, Boezkó Sámuel r. főkapitány, Király Gyula, Vecsey Imre, Körner Adolf, Hajdu Gyula tanácsnokok s még számosan a hivatalnoki kar közül. A háznál tartott rövid ima után az elhunytat a nagytemplomba vitték s ezután a menetet a péterfa-utcai temetőbe vonult, hol a mindenki által tisztelt öreg ember örök álmát fogja aludni.

— **Hirtelen halál.** *Bencse* Józsefné ott lakott a városi téglavetőben a többi letelepített cigányokkal. Szombaton elindult hazulról jól bepálinkásolt fővel, hogy a városba jöjjön, hanem utközben beleesett egy árokba s ott megfulladt. Ugy találták őt meg ma reggel az arra járó-kelők. Hulláját beszállították a közkórházba.

— **Gyilkos majom.** Hajmeresztő szerencsétlenség történt a fővárosban, amely egy uri nő, egy tiszt özvegyének a halálával végződött.

A Gellért-hegyen, egy villában már évek hosszú sora élt teljes visszavonultságban egy *Lőcsey Klára* nevű uri asszony, aki egy tisztnek az özvegye. Nem voltak gyermekei, a rokonságával már évek óta nem

érintkezett s egész örömét abban lelta, hogy állatokat tartott. Volt egy pár darab kutyája, macskája, galambja, papagájai és sok szép madara. Volt azonban egy majma is, egy gyönyörű pávián. Ezt szerette legjobban mind közül s ezt ő maga is etette. Az asszony a mult héten vörhenyben megbetegedett. Orvosának tanácsára az ágyát kellett őriznie s betegsége alatt a majom ellátását a cselédjére bízta. Nem egyszer történt meg azonban betegsége alatt, hogy kedvenc majmát ordítani hallotta. — Abban a hiedelemben, hogy tán a cseléd nem adott a majomnak enni, egy párszor maga kelt föl az ágyból s nézett a majom után. — Most az elmúlt szerdán délelőtt történt, hogy a majom ismét erősen ordított. Az asszony fölkelte megint, hogy utána nézzen, mi baj van. Alig lépett abba a szobába, a hol a majom volt, ez egy hirtelen ugrással rávetette magát az asszonyra s kezdte marozangolni. A kétségbeesett nő segélykiáltásaira bejött a cseléd, berohantak a szomszédok s ezeknek majdnem emberföltötti megerőltetésükbe került a már eszméletét vesztett asszonyt kiszabadítani borzasztó helyzetéből. A majmot nagynehezen behajszolták egy szobába s rázárták az ajtót. Rögtön peczért hívtak, a ki kellő asszisztenciával a majmot elpusztította. A szerencsétlen urnő a szenvedett sérülések következtében, a nélkül hogy eszméletét csak egy percze is visszanyerte volna, másnap meghalt.

— **Lapunk** mai számához mellékeljük olvasóinknak a deczember havi jegyzéknaplót.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* sajtótudósítójától.

A képviselőház megalakulása.

Budapest, november 30. A képviselőház mai ülésében megalakult. Elnökre beadtak 293 szavazatot, ebből 250 esett *Szilágyi Dezsőre* s így ő lett a ház elnök. Kossuthra 34-en szavaztak. Wolfnerre, Horánszkyra és gróf Eszterházy Mihályra is esett egy-egy voks. Alelőkökké megválasztották *Láng Lajos* és *Berzeviczy Albert*; jegyzökké gróf Eszterházy Kálmán, *Josipovich Géza*, *Lehoczky Vilmos*, *Molnár Béla*, gróf *Teleky Sándor*, *Lakatos Miklós*. — Háznagy ismét *Csávosy Béla* lett. Ujabbban kilencz petíciót adtak be s így összesen 23 mandatum van kifogásolva.

Életveszélyes ünnepély.

Budapest, november 30. Bombayból jelentik, hogy Borodában az alkirály tiszteletére rendezett ünnepélynél a roppant tolongásban sok ember megsebesült, huszonkilenczen pedig meghaltak.

Ujabb vérengzés Keleten.

Budapest, november 30. Konstantinápolyból sürgönyzik, hogy a kurdok Vanni tartományba betörték, a falvakat kifosztották és sok lakost megöltek.

Irodalom — Művészet.

Almanach 1897-re.*)

Hiába iparkodik elröppenni az idő: a kalendárium utóléri. A kalendárium az esztendőnek lelkiismerete: elibe áll, megmutatja neki a képét és azt mondja: látod, ilyen vagy te.

De nemcsak a röppenő esztendőt, a mi silány 96-osunkat kergeti nyomban a kalendárium: elébe vág és immár ott terem a 97 esnél. Amint frissen nyomott iveri kikerültek a nyomda száz hengeres és kerek hazából, sorra kopogtatja az ország házait és palotáit s bejelenti magát:

*) Almanach az 1887. évről. Szerkeszti *Mikszáth Kálmán* Egyetemes Regényír XII. évfolyam III—IV. kötete. *Singer és Wolfner* kiadása. Ára diszkótésben 1 frt.

Ime itt vagyok, friss ruhában, friss kedvvel, én, az immár nem ösmeretlen mérője az időknek. Almanach a nevem, félig arabs név, de azért törülmetszett magyar a szívem, lelkem, az egész mivoltom. Nem jövök nektek jósolni, mint ama régi kollegáim, akik a százéves jövendőmondónak baglyokkal és kísértetes kigyókkal fölezifrázott figuráját hozták elibétek. Adom inkább a jelent, megmutatom nektek hol vidám, hol melankólikus hangon, hogy milyen formájú a jelen, hogyan éreznek meg gondolkodnak a jelen emberei, mindezek a ti embereitek, akik egymással összevissza fontátok az élet fonadékát.

Poétaemberek, művészek emberek beszélnek belőlem hozzátok és ha ti meghallgatjátok az ő szavaikat, hát mi más gyönyörűséget akartok még? . . .

A bekopogató új Almanach ilyen szól a házak és paloták küszöbén és talán mincisen senki, aki erre a szóra ne nyitná meg nagy örömmel az ajtót. Tíz éves jó hírnév az ajánlóleve, finom műveltség és okos humor a hangulatja: régi kedves vendége az Almanach a magyar házaknak.

Gyorslábu hírnöke lévén az esztendőnek, már ime itt is van, holott az új esztendő még csak lassan esoszog a nyomába. De jó hogy itt van az ő fürgesége meg frissességével: igen kellemesen emel bele titeket az új esztendőbe. Legyen ő az a bizonyos aranyhíd, a melyen átsétáltak a régi időből az ujba.

Az Almanach kopogtat az ajtókon. Hoz nektek szebbnél szebb dolgokat. Fogjátok le a pitvaron és ne is eresszék el többé. Meglássátok mit találtak a vándortársolyában. Nem árulunk el sokat belőle; csak ime kiesünk belőle azokat a bevezető szentenciákat, amikkel *utra* bocsájtotta ezt az elegáns, fürge legényt az ő nevelő-apja, *Mikszáth Kálmán*.

Tizparancsolat ez, a szónok kalendáriumi értelmében, tíz különböző év almanachjának bevezető szövege, amik szép sorba vannak ebben a kötetben egybegyűjtve s amiket — jól tudjuk, hát mért ne árulnók el — valami kedves, szeretetreméltó lázzal vár a közönség. Az Almanach pompás szépirodalmi részén kívül van tehát még egy — hogy aktuális szót használjunk — történelmi kiállítás, a *Mikszáth Kálmán* humoros, hangulatos, sziporkáó előszavainak szemenszedett gyűjteménye, amit bizonyára kedves ajándékkal fogad a magyar publikum.

De nem szólnok sokat az Almanach belső dolgairól: győződjék meg azok mivoltáról minden kedvelője a szép dolgoknak. E helyett álljon itt magának *Mikszáth Kálmán*nak legutolsó írása, mely ott diszeleg az Almanach elején. Figyeljete tehát:

Előszó az 1897. évi Almanach-hoz.

Fogarasz, okt. 23., 1896.

(*Singer és Wolfner* kiadóhivatalának.)

Kaptam a sürgönyüket, már a másodikat, hogy az előszó a körmükre égett, hogy küldjem postafordultával, hogy már ugyis az utolsó,* a tizedik.

Hát én hiszem, hogy sürgős, de nekem is sürgős dolgom van. Ha ezt a négy-öt napot fel nem használom, mandatum nélkül megyek haza.

Itt még sok igazítani való van. A városiak aprehendálnak, hogy igen keveset tartózkodtam köztük az öt éves ciolus alatt.

Mondtam nekik, hogy idejövöt épen egy olyan kerületen mentem keresztül, a hol viszont azért neheztelnek a képviselőre, hogy mindig a kerületében ült, a helyett, hogy az országgyűlésen lett volna.

— Igen, igen, — jegyzé meg a párt-

*) Szó sincs róla!! A kiadó.

elnököm, — de legalább egyszer mégis el kellene jönni a forráshoz, ahonnan az erőt meríti az illető.

Hát erre is visszatudtam vágni:

— Hol látta azt, kedves bátyám uram, hogy a patak a maga forrásához jöjjön? Csatangol szerteszét, de vissza nem jön . . .

A városiak végre is jó emberek, lehet velük beszélni: azonfelül többnyire per tu pajtásaim; de a falvak! A falvaktól fázom egy kiesit. Itt már képtelen vagyok a ripsz-tokra, ha valami közbeszólással felém találnak subintani. Az összes tudományomat épen most szedem be, fel s alá járva a szobában: két napja magolom az elmaradandó román beszédemet:

„Fratilor allegatori! Mulcamesee que meace primit qua candidat de deputat . . .

Itt van ni! Már megint kiesett egy szó az eszemből. Hogy melyik? Csak az egészről tudom, mit jelent: „Köszönöm nektek választó testvérek, hogy elfogadtatok engem képviselő-jelöltnek“, de hogy melyik közül a „köszönöm“, melyik az „elfogadtatok“, nem vagyok a megmondhatója. Nem képzelhetik, kérem, milyen keserves munka! Vagy a szavakon volna több gummi arabikum, vagy az emlékezetem tábláján. És mégis meg kell lenni. A főispán is, a kortesek is azt hajtogatják: „meg kell lenni; valamit neked is tenned kell a népért.“ Hiszen belátom. Tanulok is, csak egy csurog rólam a verejték: Mulcamesee qua meace primit . . . De legalább önök ne háborgassanak a sürgönyeikkel. Miképen jut eszükbe olyasmi, hogy én most előszót írjak az Almanachba?

Hivatkoznak a táviratban írói reputációmra, a hálás közönségre, mely möhön várja az előszót. Igen, igen, a hálás közönségre. Képelem, milyen türelmetlenül csoszog már. Igérik, hogy most az egyszer küldjem meg az ol a kéziratot, ezzel letelik a tíz év (a menyeyt ígertem és soha se kérnek többet. Figyelmeztetnek, ne esonkítsam meg az utolsó évben a virtust — tizszer írni ugyanazon témáról.

Ah istenem, olyan kábult a fejem. Nem is tudom, én vagyok-e én? Igazán én? Igazán én írtam volna önöknek a tíz előszót? . . . Most hozza a hirt a hajdu, hogy az egyik zászlómat letépték és összetörték az idevaló magyar vargák és hogy száz oláh vokssal most már többet kell behoznom. Lesz ami lesz; nem tesz semmit! Csak kérem ne sürgönyözzenek többé, akár én vagyok én, akár nem én vagyok. Mert itt ilyenkor, a választás alatt, a sürgönyök, a miket kapok és küldök, sajnos nyílt titkok. Egy szót se, egy szisszentést se, kedves Singer és Wolfner urak! Isten ments, ha itt kiszülne, hogy én vagyok az a bizonyos ilyen nevű író, aki husz éve művelem jól-rosszul a magyar faj nyelvét, kulturáját. No csak az kellene nekem! Még majd azt találnák mondani!

— Mit akar itt az ur? Mért nem megy követnek azokhoz, a kiket szolgál, a magyarokhoz?

Jaj! mingyárt a föld alá sülyednék sügyenletemben; jaj de meg volnék akadva, mert a feleletben vagy magamat kellene lekicsinyíteni, ami nem jó volna rám nézve, vagy a magyarságot kellene leszólnom, ami nem volna igazságos. Hiszen végre is elég szép a fajunktól, hogy Jókai Mórt megválasztja olyan tiszta magyar helyen, mint Karcszag, azt a Jókai Mórt, a ki hatvan éve szerzi a dicsőséget a magyar névnek. Mi ehhez képest az én husz éves munkásságom? Semmi. Ha kiszorultam a magyarok lakta vidékről, hát kiszorultam, punktum! Végre is ki tehet arról, hogy nincs elegendő területünk, vagy hogy annyi nagy emberünk van? Az egyik

a Kossuth szemeit fogta be, hát azért jár neki mandátum, a másik a Tisza ablakait verte be, megilleti a polgári koszoru; a harmadik aktívus államtitkár, a negyedik az államtitkár unokaöcsének a sógornóját vette nőül. Mindnyájának meg van a becsültes jogozime. Nem vágyok bolond, hogy be ne lássam, mert ha be nem látnám is így lenne,

Olvassom, hogy Ernuzt Kelemen se jön be most a Házba, se Horváth Lajos, se Teleszky, se Csernátony, pedig ezek is jó magyarak . . . de, amint mondom, kevés a terület és sok a nagy ember, a ki ezeket kiszorítja.

Ami engem illet, oh én egy csöppet se panaszkodom, örülök, hogy élek. Hiszen elég jó hely ex, jó emberek és nem is állok rosszul, kivált ha sikerül az oláh dikoziót betanulnom s ha önök a sürgönyeikkel és az írói voltomra való hivatkozással el nem rontják a chanceaimat.

Egy pár községem már most is kezd gyanuszkodni, hogy a jó hangzásu nevem Mike — szath (románul: kis falu) csak erre az alkalomra van fölveve. Ez a néhány község nyilván ellenem fog szavazni, ámbár éppen ma reggel tanácskoztam a tisztí orvossal, nem üthetne-e ki e falvakban 27-ére a trachoma (az egyiptomi szembetegség), úgy hogy hivatalosan eltűntassanak a bejövettől a választás reggelén.

A doktor azonban difícilis ember, nagy számár és még hozzá német, nincs alkotmányos érzeke. Nem forcirozom nagyon, mert nincs nagyobb baj. Azt hiszem meg leszek, de addig még sokat kell bibelődni s éppen séggel rá nem érek az előszó megírására. Hova gondolnak az istenért? Még ha ráérnék, se volna szép és illendő, hogy míg itt engem a románok választanak, azalatt is a magyarokat mulattassam.

A viszontlátásig uraim, amikor megint öt évig leszek az önöké.

Mikszáth Kálmán.

U. i. De nehogy ezt a leveletem közöljék le aztán bolondságból előszónak.

M. K.

* Bácsi Jakab, regényes történet a XVII. századbéli hajduvilágból. Írta Deli. Tizenöt, a szövegbe nyomott képpel. — Kiadja a Franklin-Társulat. Szerzője elsőrendű történetírónk, a tud. akadémia tagja, ki több rendbeli munkával gazdagította már irodalmunkat. Tösgyökeres magyarságu előadásával, tárgyának eleven kezelésével, mint elbeszélő is az első köze tartozik. A XVII. század élénkül meg e regényében, a színhely is érdekes a bosnyákok földén. A magyar hajduk, a bosnyák mohamedán urivilág, a ferenczrendi barátok azonkori állapota változatos csoportosításban következnek az érdekes regényben. Szerző levéltári kutatásai közben, a római oratorianusok könyvtárában akadt a leírásra, mely regényességénél fogva azonnal lekötötte figyelmét. A Neri szent Fülöp alapította oratorianus congregáció egyik tagjának, P. Spada Virgiliusnak az elbeszélés alapján írta le ebben a Codexben Severanus János egy regényes életű bosnyák leánynak viszontagságos történetét. Időközben Raguzában is talált a szerző egyes adatokat s módjában lévén Bosznia különböző vidékeinek megismerése, megszületett a tárgyának lényegét s a kor jellemzését és színterét tekintve teljesen igaz regény. A történelmi regények műfaja nálunk teljesen el van hanyagolva. „Bácsy Jakab“ szerzője sok előkelő tulajdonsággal ébreszti föl ez iránt a figyelmet, s kér helyet magának is. Illusztrációi Dörre Tivadar és Tury Gyula művészi kivitelében érdekessé teszik a regényt, mely kapcsol-

atos hazánk eseményeivel, vonzó, lebilinoselő alakban és sok tanulsággal ujul meg a tartalmas regényben. A diszes kötet ára 1 frt 20 kr.

Az Ország Világ. Budapest polgármesterének, Márkus Józsefnek sikerült arcképét és életrajzát közli az „Ország Világ“ már megjelent legutóbbi (48.) száma. Ugyanebben a számban találjuk az országgyűlési képviselők V. csoportját Kossuth Ferenczcel az élén. A képviselők arcképéhez életrajzuk is közöltetik könyvalakban, úgy, hogy mire a képviselői csoport közlése befejeződik az „Ország Világ“ olvasói egy pompás nagyalakú diszalbum birtokába jutnak, mely a „képviselők almanach“-ja lesz. Három-négy novella, ugyanannyi vers és két regény jelenik meg hetenkint az „Ország Világ“ hasábjain a legelőkelőbb írók tollából. Jelen számba írtak: Váradi Antal, Adorján Sándor, Dr. Falk Zsigmond, Buday László, Császár Imre, Darnay Kálmán, B. Virágh Géza, Sándor Aladár és mások. Regény fordításai a legszenzációsabb francia regények. Illusztrációi mindig aktuálisak és kitűnő művészek ecseteinek köszönik létüket. Mindezek mellett az „Ország Világ“ a legelőkelőbb, de legelterjedtebb képes hetilapunk is. Előfizetési ára negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egy egész évre pedig 8 frt. A legjobb lélekkel ajánljuk az „Ország Világ“-ot olvasóinknak. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, V. Hold-utca 7. sz.) bárkinek ingyen küld.

* A „Zenélő Magyarország“ zenemű folyóirat, — mely rövid 3 éves fennállása óta a zongorázó közönség várva-várt kedvence, kiváló jó zeneművel az ezredéves orsz. kiállításon „Jó munka és versenyképességért“ felirattal a kiállítási érmet nyerte — E folyóirat deczember elsei XXIII-dik füzeté ismét a legjobb zeneműveket hozza. U. m. I. Gaál Ferencztől „Igazán csak egyszer lehet szeretni“ szép magyar dalt. II. Zsádányi Ármánd „Merre vagy?“ műdalát. III. Greizinger Ivántól 4 szép magyar nótát két hegedűre átírva. IV. Mendelsohn „Dal szárnyain“ című klasszikus szalon darabját s végül V. Kisgezeni Szabó István „Confetti“ című dallamu szép polka mazurkáját. Ily gazdag tartalommal jelenik meg minden füzeté a Zenélő Magyarországnak mindenkor 10 oldal zenével s egy ily füzet ára 20 kr. E folyóirat egy évnegyedben hat hasonló gazdag tartalmu füzetet ad 60 oldal zenével s ára a 6 füzetnek 1 frt. Előfizetheti a Zenélő Magyarország kiadóhivatalában Bpsten VI. Csengery-utca 62. sz., honnan mutatványszámot ingyen küld.

* Kaukázusi elbeszélések, írta Gnyevics P. P., az orosz eredetiből fordította Ambrozovics Dezső. A könyvben megszokott emberek és szokások helyett egész más szokatlau világ tárul fel a kötet négy elbeszélésében, jó távol a nyugati civilizációtól, kis kozák falvakban vadon bérczek közt. Az orosz író érdekesen írja le ezt a világot, embereivel együtt kiknek azokása és életviszonya különbözik a mienktől, de észesők ugyanaz s a bánat és szenvedés itt is otthonos. „Pusztaság“, — „Az apa“ — Hasszán“, — „Boldog nap“ a kötet elbeszéléseinek címe. Mindegyikben a szláv borongós árnyai húzódnak végig, komoran s a cselekmény is drámai. A számos szép illusztrációval a kötet néprajzi értéke is kifejezést nyer. Kiadta a Franklin-Társulat ára 1 frt 40 kr.

* Verne Gyula összes munkái, új olcsóbb diszkiadás. Kiadja Franklin-Társulat. A nagyhirű francia szerző műveinek ez új kiadásában már hét munka jelent meg, az egyedüli kiadás, mely a francia eredeti képekkel érdekessé teszi a köteteket. Most

a nyolczadik munka kezdődik meg az 53—55-ik füzetekkel: A Robinsonok iskolája, regény, francziából fordította Visi Imre. Második egyedül jogosított magyar kiadás 50 képpel. Verne minden regénye az ismeretekben annyi gazdagságot, az előadás annyi érdekfeszítő tulajdonságát foglalja magában, hogy a felnőttek és az ifjuság közt méltán elterjedtek. Összes munkáinak kiadása mind diszes kiállításuknál, mind tartalmuknál fogva érdemes ünnepi ajándékokul s a közeledő ünnepekre a könyvpiac egyik érdekessége. Kéthetenként egy-egy füzet hagyja el a sajtót. Egy füzet ára 20 kr. Diszes bekötési táklák kötetenként 40 kr. Megrendelhető minden könyvárusnál.

* **Jambó!** — az idénre ez a Mokány kalendariuma. Népszerűbb, kedvesebb, vidámabb hangzó címet keresve sem találhatott volna 1896-iki irodalmi rucczantásának a nőmös Bertalany, akinek eddigi évkönyve eddig a legnépszerűbb és legvidámabb, tehát méltán a legkapósabb is volt valamennyi hasonzerű társa között. A mi nem is csuda, ha tudjuk, hogy ezt a könyvet a Borszem Jankó szellemi és művészi gárdája szokta megtremteni az ő mesterük, az utérhetetlen Cicseri Bors vezetése alatt. És nem hiányzik a nevezetes gárdából egy sem, pedig se szeri se száma, annyi van. És mindez élceket remek rajzok hatványozzák mulattató hatásukban: Faragó, Garai, Homicskó, Cserépy, Jeney, Mühlbeck, Lakatos stb. És az egész mulattató gyűjteménynek ára 1 frt — uno fiorino, amint a Jambó kötethez kellő jammó-nyelven a czimlap hirdeti. Jó kedvibe lehet ki Mokány Bercezi de Gombszög et Bugacz. Az Athenaeum szerető gonddal és gavalléros bőkezűséggel állította ki a Jambót, mely bizonyonnyal nagyon hamar megér egynéhány kiadást.

CSARNOK.

Az én Jokóm.

A Debreczeni Ellenőr részére németből ford.

Kalcsa Réza.

— (Folytatás.) —

Ez a felfedezés nagyon fatális volt reám nézve. Először maga az a tény, hogy huszonnégy óráig férficseléd nélkül kell bajlódnom és másodsor nagyon rosszul esett az öregnek a visszaélése bizalmunkkal. Epen fejemet törtem rajta, hogy a gyávaság kényelmes utját választva, ne tegyem magamat, mintha semmit sem halottam volna, vagy a kötelesség kényelmetlen utján haladva férjemre — többi gondolj közre — még ezt a kellemetlenséget is rárójom, a mikor halk kopogás halatszott ajtómon és az én lehet szavamra Miska állított be egész valóságában.

— Te, Miska, a korcsmából jössz.

— Igenis onnan, nagyságos asszonyom.

— A korcsmából — és ma még csak hétfő van! Hogy nekem mi mindent kell veled megérnem! Már negyvenkét esztendő óta vagy szolgálatunkban!

— Negyvenhárom az már, nagyságos asszonyom.

— Természetes, hogy ezt meg kell mondanom az urnak.

— Természetes, hogy azt a nagyságos asszonyomnak meg kell mondania a nagyságos urnak; csak hogy különbség van ám abban, ha az ember, mint bűnös, személyesen dorbécol velök, vagy csak az ablakon át nézi a mások bűnösségét; igazán nagyságos asszonyom roppant undok egy ilyen hétfői részeg.

— Na, na! Miska!

— Szörnyű undok az, nagyságos asszonyom! Mert szombat este, nohát az szombat este — hiszen maga az Ur Isten

is örült, mikor mindent megteremtett, hát úgy a magunkféle ember is mikor vasárnapra mindent megtisztított, ablakokat, kilincseket — és én azt hiszem, hogy a teremtett állat mimódon örül, az az Istennek nem mindig egyforma.

De, hogy miért mertem zavarni a nagyságos asszonyt: hát az a csöcselék odaát — jaj, milyen csufok — épen azt a nyomorult kis majmot ugráltatják, a mit nem hiszek, hogy annak egészségére válják. Az egyik lába már most is gyanusan lógott a mi pedig azt a kóborló gazdáját illeti, azt gondolnám, most olesón is odaadná, mert azért a döglőfélen levő majomért úgy sem adna neki senki egy fillért sem. Nekünk a padláson ott van még az a nagy kalitka, a melyikben a mókások laktak.

— Hozd el azt a majmot, Miska. Meg lehet venni tíz forintért?

— Azt hiszem öt forintért is azt fogja mondani, hogy eszokolom kezeit. Hanem holnap Feri urfi!

— En csak annyit mondom, hogy majd mereszti az a szemét.

— Az ölemben hevert a kis majom.

Először is lehuztam róla a rosszul szabott ujjast, aztán felszabadítottam a szoros szíjjak alól és mikor a helyéből kiment lábaeszkát érintettem, vettem észre, egy kis fogvicsorgást, melyet könnyed, alig érezhető harapás követett, igaz csak arnya volt ez a harapásnak, de mint visszatérő életerő mindenestre örvendtes jelenség.

Puha kis ágyacsát vettem neki és halk nyöszörgéssel behelyezkedett és mikor másnap reggel először is a majom ágyához mentem, meg volt az az elégtételem, hogy jóévtágygyal elköltött reggeli után egy kövér dongót méltónak tartott a kis beteg állat, hogy figyelemmel kísérsje repülésében. Mondhatom, hogy egyszerűen alig örvendtetett meg valami annyira, mint ez az érdeklődő tekintet: a visszatérő életkedv jele.

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 66.

Bérlet 51. sz.

Hétfőn, november 30-án:

A lengyel zsidó.

Színmű 3 felvonásban, 5 képben. Irták: Erekman és Chatrian. Ford. Ivánffy Jenő.

Holnap kedden, 1896. december 1-én,

Itt először:

Az öreg.

Vigjáték 3 felv. — Irtá Follinus Aurél

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felolós szerkesztő: Koncz Akos.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon igen tisztelt rokonok, ösmerősök és jó barátok, valamint a résztvevő közönség azon tagjai, kik felejthetetlen jó atyánk, néhai Polgári András végtisztességtételén megjelenésükkel bánatunkat enyhítették, fogaadják ez uton is szívből jövő őszinte köszönetünket.

1066—1—1 A gyászoló család.

Női kézimunkák

előrajzolva, kezdve és készen

minden hozzávalókkal

a legolcsóbban kapható

Boros Testvéreknel

Debreczen, Kossuth-utca 3. sz.

1019—0—1 Tossék mintát kérni.

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész. továbbá általános és gyomorzyengéségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti melltea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárban (Tisza-parton).

980—20—19

2131.

T. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h-nánási kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Geréby Fűőpné végrehajtónak Horovitz Sámuel végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a h-nánási kir. járásbiróság terfületén lévő, H.-Dorogon fekvő, a h.-dorogi 342. sz. tjkvben 352. hrsz. alatti ingatlanra 859 frt; a h.-dorogi 5152. sz. tjkvben 10634a/1 hrsz. alatti ingatlanra az árverést 62 frtban ennél megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1896. évi december hó 24 ik napján délelőtt 9 órakor H.-Dorog községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz, 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánáson, 1896. évi október hó 11. napján. A kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság.

Beöthy,
kir. jbiró.

1065b 1—1

2810.
1896. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein József végrehajthatónak néhai Oláh Sándor végrehajtást szenvedő elleni 125 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a h.-nánási kir. járásbírószág területén lévő, H.-Dorogon fekvő, a h.-dorogi 5590. sz. tjkvben 1111/b hrsz. alatti egész ingatlanra 444 frt; a h.-dorogi 3596. sz. tjkvben 3390. és 4981. hrsz. alatti ingatlanok fele részére az árverést 78 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi december hó 24-ik napján délelőtt 9 órakor H.-Dorog község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánás, 1896. évi október hó 10. napján. A kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

1065c 1-1

Beóthy,
kir. járásbíró.

2130-2648.
1896. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a h.-dorogi takarékpénztár és Szojka István végrehajthatónak Gurbán Anna özv. Szurai Péterné és társai végrehajtást szenvedő elleni 72 és 100 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a h.-nánási kir. járásbírószág) területén lévő H.-Dorogon fekvő, a h.-dorogi 819. sz. tjkvben 876. és 877/b hrsz. a. ingatlanok 550 frt, a h.-dorogi 819. sz. tjkvben 8986. ab. 10232/b, 10105/b. hrsz. a. ingatlanok 376 frt, a h.-dorogi 2748. sz. tjkvben, 10691. hrsz. alatti ingatlanra az árverést 64 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi december hó 31-ik napján d. e. 9 órakor H.-Dorog városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánáson, 1896. évi október hó 10. napján. A h.-nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

1065a 1-1

Beóthy,
kir. bíró.

A legjobb magyar COGNAC.

Sloesser German & Co. Promontor
ezredéves kiállítási juri-tag, francia módon készült

COGNACJA

tisztán borból főzött cognac, mely kellemes, zamatos s nem maró ízű,

minden magyar Cognac készítményt felülmul.

Egyedül kapható és megízlelhető

VÁRRAY JÓZSEF

új csemege-üzletében

1024-3-3

Debreczen, a színházzal szemben.

K O M M E R

„METROPOLE“

szálloda

BUDAPEST, Kerepesi-ut 58.

a villamos vasut és a lóvasut, valamint a közp. pályaudvar és a népszínház közvetlen közelében, **ujjonnan berendezett, a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő szálloda, felhuzó géppel, villámvilágítás- és gőzfűtéssel az összes helyiségekben. Szobaárak:** 1 frt 60 krtól feljebb, beleértve fűtést, világítást és kiszolgálást, a miért külön felszámítások nem eszközöltek.

989-4-3

Szeplő, májfoltok és az arcz minden tisztátalansága ellen legjobb szer a

Dr. Sichulsky arczkenőcse.

Egy tégely ára 50 kr.

Kitűnő hatású bedörzsölő szer **csusz, köszvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hülés okozta ideg- és izom-fájdalmakat biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek ösvendő**

PARADIOSOM SZESZ

nagy üveg 1 forint, fél üveg 50 krajczár.

Köhögés, rekedtség, nátház ellen biztosan hat a

Dr. Balassa melithea,

egy doboz 20 kr.

Felsorolt szerek kaphatók

FÜLEKY PÁL gyógyszer-tárában

DEBRECZEN, Péterfia.

982-25-5